

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อแตกต่างในการรับฟังพยานของสหรัฐอเมริกากับไทยคือ ในประเทศไทยนั้น เป็นผู้พิพากษาอาชีพ ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางกฎหมายสูง ประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น ผู้ตัดสินคดีก็คือคณะลูกขุน โดยลูกขุนเหล่านี้จะได้รับการคัดเลือกจากบุคคลธรรมดาทั่วไป ซึ่งไม่มีความรู้ทางกฎหมาย ดังนั้นเพื่อเป็นการคุ้มครองไม่ให้คณะลูกขุนถูกพยานหลักฐานที่ไม่ถูกต้องทำให้ไขว้เขวกฎหมายเกี่ยวกับพยานของสหรัฐอเมริกาจึงมีความละเอียดรอบคอบคลุมมากกว่ากฎหมายพยานของไทย เพราะดุลยพินิจของผู้ตัดสินคดีนั้นต่างกัน แต่ก็มีใช้ว่ากฎหมายพยานของไทยนั้นจะไม่มีข้อกฎหมายที่บัญญัติห้ามรับฟังหรือให้รับฟังโดยใช้ดุลยพินิจเลย เพียงแต่อาจจะไม่มากเท่านั้นเอง แต่ถึงอย่างไรในการรับฟังพยานหลักฐานของไทยนั้น ผู้พิพากษาย่อมสามารถพิจารณาถึงซึ่งน้ำหนักพยานได้เอง

และเมื่อศึกษาข้อห้ามในการรับฟังพยานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งแล้ว ก็ไม่พบว่ามีการห้ามกฎหมายพยานที่เป็นลายลักษณ์อักษร ที่สามารถเทียบเคียงได้กับข้อห้ามรับฟังพยานเพื่อส่งเสริมนโยบายทางสังคม ตามข้อบังคับว่าด้วยพยานหลักฐานสำหรับศาลและมาจิสเตรทของสหรัฐอเมริกาข้อ 407 - ข้อ 411 เลย แต่ถึงอย่างไรก็ตามด้วยระบบการตัดสินคดีโดยผู้พิพากษาอาชีพการรับฟังพยานหลักฐานโดยศาลย่อมสามารถซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐานเหล่านี้ได้เอง และให้น้ำหนักสอดคล้องกับหลักกฎหมายข้างต้น แต่ก็เพียงข้อสอดคล้องในเรื่องของเหตุผลทั่วไปเท่านั้น แต่เหตุผลในส่วนของนโยบายทางสังคมที่เป็นเหตุผลในการศึกษานี้ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายนี้ได้

ดังนั้น เพื่อให้เป็นการบรรลุเป้าหมายทางด้านนโยบายทางสังคมแล้วจึง จะต้องมีการบัญญัติกฎหมายลักษณะนี้ขึ้นมาในประมวลกฎหมายทั้งวิธีพิจารณาความแพ่งและวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้มีความชัดเจนในการใช้มากขึ้น

โดยควรจะบัญญัติกฎหมายไว้ดังนี้

การบัญญัติกฎหมายตามข้อ 407 มาตราการแก้ไขภายหลัง

ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ควรที่จะบัญญัติไว้ใน ลักษณะ 5 พยานหลักฐาน หมวด 1 หลักทั่วไป และมีใจความว่า

“หลังจากเกิดความเสียหายจากเหตุการณ์ที่พิพาทแล้ว ได้มีมาตรการที่หากได้มีอยู่ก่อนหน้านี้นี้แล้ว จะทำให้ความเสียหายนั้นเกิดได้ยากขึ้น หลักฐานจากมาตรการแก้ไขหลังเกิดเหตุนี้ไม่

สามารถรับฟังได้ หากเป็นการใช้เพื่อพิสูจน์ความประมาท, ความรับผิดชอบ, ความบกพร่องในผลิตภัณฑ์, ความบกพร่องในการออกแบบผลิตภัณฑ์, หรือความจำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินการหรือคำแนะนำ

มาตรานี้มิให้ใช้ในกรณีที่มีการนำเสนอหลักฐานนี้เพื่อจุดประสงค์อื่น เช่น พิสูจน์กรรมสิทธิ์, หน้าที่ควบคุม, หรือมาตรฐานความระมัดระวัง”

ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ควรจะบัญญัติไว้ใน ภาค 5 พยานหลักฐาน หมวด 1 หลักทั่วไป และมีใจความว่า

“ในการพิสูจน์ความผิดของจำเลย ห้ามไม่ให้รับฟังหลักฐานจากการออกมาตรการเพื่อป้องกันความเสียหายไม่ให้เกิดขึ้นอีก หรือทำให้เกิดได้ยากขึ้น

เว้นแต่เป็นกรณีที่การรับฟังจะอำนวยความสะดวกแห่งความยุติธรรม ศาลจะรับฟังพยานหลักฐานเหล่านี้ไว้ก็ได้”

การบัญญัติกฎหมายตามข้อ 408 การประนีประนอมและคำเสนอในการประนีประนอม

ในเรื่องของการประนีประนอมและคำเสนอในการประนีประนอมนั้น แม้ยังไม่มี การบัญญัติเอาไว้เป็นกฎหมาย แต่ในระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.2544 ส่วนที่ 4 การเก็บรักษาความลับ ได้กำหนดข้อความในลักษณะเดียวกันนี้เอาไว้ แต่ก็ควรมีการบัญญัติเอาไว้ในมีผลเป็นกฎหมาย ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 เอกเทศสัญญา ลักษณะ 17 ประนีประนอมยอมความ และมีใจความว่า

“พยานหลักฐานต่างๆที่ได้มาจากการเจรจาประนีประนอม ไม่สามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานในการพิสูจน์ความรับผิดหรือมูลค่าความเสียหายได้ เว้นแต่ จะเป็นหลักฐานที่ไม่ว่าจะมีการเจรจาประนีประนอมหรือไม่ คู่เจรจาก็สามารถค้นพบได้โดยแหล่งข้อมูลอื่น”

การบัญญัติกฎหมายตามข้อ 409 การจ่ายค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายทำนองเดียวกัน

ควรบัญญัติหลักกฎหมายนี้ลงไป ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ควรที่จะบัญญัติไว้ใน ลักษณะ 5 พยานหลักฐาน หมวด 1 หลักทั่วไป และมีใจความว่า

“พยานหลักฐานที่แสดงว่า จำเลยจ่ายค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ ค่ารักษาพยาบาลหรือค่าใช้จ่ายอื่นในลักษณะเดียวกันให้แก่ผู้เสียหายนั้น ไม่สามารถรับฟังเพื่อพิสูจน์ความรับผิดของจำเลยได้

แต่หากเป็นการนำสืบพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ประเด็นในคดีอื่นๆ สามารถรับฟังได้”

และบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ควรจะบัญญัติไว้ใน ภาค 5 พยานหลักฐาน หมวด 1 หลักทั่วไป และมีใจความทำนองกับที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในข้อข้างต้น

ข้อ 410 คำให้การ การเจรจาในเรื่องคำให้การ และข้อความที่เกี่ยวข้องซึ่งรับฟังไม่ได้ มาตราการคุ้มครองข้อมูลที่ได้จากการต่อรองคำรับสารภาพนี้ ในระบบกฎหมายไทยขณะนี้ ยังไม่หลักกฎหมายการต่อรองคำรับสารภาพอยู่เลย

แต่อย่างก็ตามหากมีการนำระบบการต่อรองคำรับสารภาพนี้มาใช้ในระบบการพิจารณาคดีอาญาแล้วย่อมส่งผลดีในการลดความคับคั่งของคดีอาญาในศาล

หากหลักกฎหมายการต่อรองคำรับสารภาพได้เกิดขึ้นแล้วนั้น ก็ควรจะมีการนำเอาหลักกฎหมายนี้มาด้วย เพราะหลักกฎหมายการต่อรองคำรับสารภาพนั้น ประเทศที่เป็นต้นแบบก็คือ ประเทศสหรัฐอเมริกาอยู่แล้ว และหลักการห้ามฟังพยานที่ได้จากการต่อรองคำรับสารภาพนี้ ก็เป็นหลักกฎหมายของสหรัฐอเมริกาเช่นกัน

และควรบัญญัติหลักกฎหมายนี้ไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกับกฎหมายการต่อรองคำรับสารภาพ และมีใจความว่า

“พยานหลักฐานต่างๆที่ได้มาจากการต่อรองคำรับสารภาพ หากภายหลังการเจรจาต่อรอง ไม่สำเร็จ ไม่สามารถนำมาเป็นหลักฐานที่รับฟังได้ เว้นแต่การรับฟังนั้นจะเป็นประโยชน์แก่จำเลย”

ข้อ 411 การประกันภัยซึ่งต้องรับผิดชอบ

ควรบัญญัติหลักกฎหมายนี้เป็นลายลักษณ์อักษร ก็ควรจะบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 เอกเทศสัญญา ลักษณะ 20 ประกันภัย ส่วนที่ 3 ประกันภัยค้ำจุน และมีใจความว่า

“พยานหลักฐานที่ระบุว่าบุคคลนั้นทำประกันภัยไว้หรือไม่นั้น ไม่สามารถรับฟังได้ ในประเด็นที่ว่าบุคคลคนนั้นกระทำการโดยประมาทหรือกระทำผิด ทั้งในทางแพ่งทางอาญา”

การบัญญัติกฎหมายทั้งหมดตามขั้นต้นมิได้มีจุดมุ่งหมายในการจำกัดดุลยพินิจของศาลแต่อย่างใด เพราะเป็นการบัญญัติข้อยกเว้นเอาไว้ให้ศาลสามารถใช้ดุลยพินิจในกรณีที่มีความจำเป็นได้ แต่จุดมุ่งหมายของการบัญญัติข้อห้ามรับฟังเหล่านี้คือ ความพยายามที่จะสร้างประเด็นในการพิจารณาพยานหลักฐานขึ้นมาอีกประเด็นหนึ่ง นั่นคือ การพิจารณาพยานหลักฐานในทางนโยบายสังคม

หากมีการบัญญัติกฎหมายลักษณะนี้ขึ้นมา มิใช่แต่เพียงศาลที่จะต้องพิจารณาประเด็นเหล่านี้ แต่คู่ความ ทนายความ และบุคคลทั่วไปก็ต้องให้ความสำคัญกับประเด็นการห้ามรับฟังนี้ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การดำเนินการตามนโยบายสังคม